

Pr: 27.06.2011

18224/5120V 28.06.11

Propun de sentință în

Corina M. (1)

"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Pr. CA - 29.06.11.

Direcția legislație documentare și confidențială
Serviciul legislație documentare

Nr. 17122/1154/2011

Secretar general
Judecător Roza Marcu

Propun de sentință în
06.07.2011
PUNCT DE VEDERE

referitor la solicitarea doamnei Corina Adriana Dumitrescu, membru al Consiliului
Superior al Magistraturii, reprezentant al societății civile, de interpretarea a
prevederilor legale privind incompatibilitățile

Doamna Corina Adriana Dumitrescu, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentant al societății civile, solicită Consiliului Superior al Magistraturii exprimarea unui punct de vedere legat de intrarea în vigoare a Legii Educației Naționale nr. 1/2011, având în vedere și calitatea domniei sale de rector al Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”.

Se invocă prevederile art. 80 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 51 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Legii educației naționale nr. 1/2011.

Doamna Corina Adriana Dumitrescu susține faptul că, atât mandatul de rector, cât și mandatul de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentant al societății civile, erau începute înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 1/2011, invocând principiul constituțional al neretroactivității legii.

1

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Se precizează că, în opinia domniei sale, având în vedere că o lege specială poate deroga de la legea-cadru în materie, dacă legiuitorul ar fi intenționat să reglementeze interdicția cumulului funcției de rector cu cea de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, ar fi recurs la o intervenție legislativă atât asupra legii speciale, cât și asupra legii-cadru, așa cum s-a statuat și prin Decizia Curții Constituționale nr. 375/2005.

În legătură cu solicitarea adresată Consiliului Superior al Magistraturii, apreciem că exprimarea unui punct de vedere referitor la interpretarea dispozițiilor legale privind incompatibilitățile, excede atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, din considerentele prezentate în continuare.

Interpretarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a dispozițiilor legale referitoare la incompatibilități ar putea fi posibilă doar în situația în care această autoritate ar avea atribuții de constatare a unor eventuale situații de incompatibilitate în ceea ce îi privește pe membrii Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile, precum și atribuții în sensul dispunerii măsurilor legale pentru încetarea situațiilor de incompatibilitate, întrucât **interpretarea unor astfel de prevederi legale nu se poate face la modul general, teoretic, ci numai, în concret, în ipoteza aplicării normelor legale, prin raportare la situații de fapt concrete.**

Din aceste motive, în opinia noastră, **interpretarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități este de competența exclusivă a autorității abilitate de lege să constate situațiile de incompatibilitate și se face, de la caz la caz, în funcție de împrejurările concrete, potrivit procedurii speciale reglementate de lege.**

Precizăm că, *de lege lata*, autoritatea căreia îi revine competența de a constata situațiile de incompatibilitate este **Agencia Națională de Integritate**, prin intermediul inspectorilor de integritate, potrivit Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Potrivit art. 1 alin. (1) din acest act normativ dispozițiile „*se aplică următoarelor categorii de persoane, care au obligația declarării averii și a intereselor:*

- 1. Președintele României;*
- 2. consilierii prezidențiali și consilierii de stat;*
- 3. președinții Camerelor Parlamentului, deputații și senatorii;*
- 4. membrii din România în Parlamentul European și membrii în Comisia Europeană din partea României;*
- 5. primul-ministru, membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat, asimilații acestora, precum și consilierii de stat din aparatul de lucru al primului-ministru;*
- 6. membrii Consiliului Superior al Magistraturii;*

.....”
Întrucât legiuitorul nu face nicio distincție (*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*), rezultă că prevederile Legii nr. 176/2010 se aplică atât membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror, cât și membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din aceeași lege, scopul Agenției este asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale, prin exercitarea de responsabilități în evaluarea declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, **a incompatibilităților** și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla **persoanele prevăzute la art. 1** (inclusiv membrii Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile), pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice.

Art. 20-26 din Legea nr. 176/2010 reglementează, printre altele, procedura de constatare a incompatibilității și modalitatea de contestare a raportului întocmit de inspectorul de integritate.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Se observă că, în esență, procedura presupune trei etape:

- obligația inspectorului de integritate de a informa persoana în cauză cu privire la existența unei eventuale situații de incompatibilitate și de a o invita pentru a prezenta un punct de vedere;
- întocmirea unui raport de evaluare care conține partea descriptivă a situației de fapt, punctul de vedere al persoanei supuse evaluării, dacă acesta a fost exprimat, evaluarea elementelor de conflict de interese sau de incompatibilitate, concluzii;
- posibilitatea persoanei care face obiectul evaluării de a contesta raportul de evaluare a conflictului de interese sau a incompatibilității în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la instanța de contencios administrativ.

Prin urmare, în cazul contestării, instanța de contencios administrativ este autoritatea căreia îi revine competența de a analiza legalitatea raportului de evaluare întocmit de inspectorii din cadrul Agenției Naționale de Integritate deci, de a interpreta și aplica dispozițiile legale referitoare la incompatibilități în cazul concret dedus judecării.

Acesta este un argument în plus în sprijinul opiniei exprimate și anume, aceea că excede competenței Consiliului Superior al Magistraturii să interpreteze prevederile legale și să exprime puncte de vedere referitoare la incompatibilitățile instituite de lege în ceea ce îi privește pe membrii Consiliului, reprezentanți ai societății civile și în general, cu privire la aspecte similare în acest sens, având în vedere că astfel de cauze se află sau se vor afla, pe viitor, pe rolul instanțelor judecătorești.

În ceea ce privește rolul Consiliului Superior al Magistraturii în procedura de constatare a incompatibilităților membrilor săi, acesta este prevăzut la art. 26 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 176/2010, potrivit căruia, **pentru judecători, procurori, membrii Consiliului Superior al Magistraturii și magistrați-asistenți, Agenția va comunica raportul de evaluare Consiliului Superior al Magistraturii, care va aplica o sancțiune disciplinară.**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Desigur, textul de lege se referă numai la membrii Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror, nu și la membrii reprezentanți ai societății civile, întrucât trebuie coroborat cu prevederile legale care guvernează răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor și trebuie interpretat în lumina art. 134 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia *„Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică.”*

În conformitate cu art. 53 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Membrii Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii.”*

Prin urmare este limpede că art. 26 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 176/2010 se referă numai la membrii Consiliului Superior al Magistraturii care au calitatea de judecător sau procuror, Consiliul Superior al Magistraturii neavând atribuții în ceea ce privește sancționarea disciplinară a membrilor societății civile.

În ceea ce îi privește pe aceștia din urmă, apreciem că sunt incidente prevederile generale ale art. 25 alin. (3), potrivit cărora *„Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective.”*

Pe de altă parte, se observă că Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu conține prevederi referitoare la eliberarea din funcție a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii reprezentanți ai societății civile în asemenea situații, ci doar prevederi prin care reglementează revocarea membrilor aleși, judecători sau procurori.

Totuși, având în vedere că, potrivit art. 20 alin. (1) din acest act normativ, **Senatul**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

alege cei 2 reprezentanți ai societății civile, potrivit procedurii prevăzute în regulamentul acestei Camere, făcând aplicarea principiului simetriei juridice, rezultă că eliberarea din funcție a acestora, în cazurile prevăzute la art. 25 alin. (3) din Legea nr. 176/2010, se face tot de Senat.

Rezumând, așa cum rezultă din interpretarea dispozițiilor legale prezentate, **Agencia Națională de Integritate și, în caz de contestație, instanțele judecătorești de contencios administrativ, sunt singurele autorități abilitate de lege să constate situațiile de incompatibilitate** în cazul persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1) din Legea nr. 176/2010, inclusiv în cazul membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile, fiind, așadar, și **singurele autorități cărora le revine competența de a interpreta și aplica prevederile legale care instituie incompatibilități în situațiile concrete pe care le analizează.**

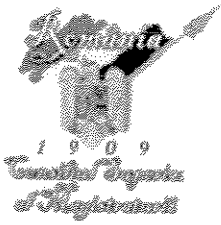
În aceste condiții, apreciem că solicitarea de a interpreta prevederile legale referitoare la incompatibilitățile membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile și de a exprima un punct de vedere în acest sens, ceea ce, în opinia noastră, **echivalează cu a stabili dacă există o situație de incompatibilitate în cazul analizat**, excede competenței Consiliului Superior al Magistraturii.

Mai mult decât atât, în ceea ce îi privește pe membrii Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile, Consiliului Superior al Magistraturii nu este abilitat de lege să dispună vreo măsură nici măcar în cazul în care s-a constatat de autoritatea competentă existența unei incompatibilități.

*Propunem analizarea prezentului punct de vedere în Comisia nr. 1 –
Independența justiției și cooperare interinstituțională*

Avizat,
Director
Judecător Constantin Nicolae

6

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Întocmit,
Judecător Corina Podaru

2 ex. / 27.06.2011

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO